

Beleidsregel beëindiging onrechtmatig gebruik gemeentegrond gemeente Overbetuwe 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Overbetuwe;

gelet op artikel 4:81 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht;

gelet op artikel(en) 160, eerste lid, sub e. en f. van de Gemeentewet en artikelen 5:1 en 5:2 van het Burgerlijk Wetboek;

b e s l u i t e n:

vast te stellen de

Beleidsregel beëindiging onrechtmatig gebruik gemeentegrond gemeente Overbetuwe 2026

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Deze beleidsregel verstaat onder:

- a. college: college van burgemeester en wethouders;
- b. gebruik: het stelselmatig gebruiken van gemeentegrond rondom een woning of een bedrijf als tuin, oprit, grasveld, parkeerplaats, of op welke wijze dan ook;
- c. gebruiker: de inwoner die, of het bedrijf dat een stuk gemeentegrond in gebruik heeft genomen;
- d. gemeente: de gemeente Overbetuwe;
- e. gemeentegrond: grond die in eigendom is van de gemeente;
- f. legalisatie: het beëindigen van onrechtmatig gebruik van gemeentegrond door middel van het sluiten van een overeenkomst met gebruiker;
- g. onrechtmatig gebruik: het gebruik door een gebruiker zonder dat daaraan een geldige titel ten grondslag ligt.

Artikel 2 Toepassingsbereik

Deze beleidsregel is van toepassing op alle gevallen waarbij sprake is van gebruik van gemeentegrond zonder dat daar een geldige titel aan ten grondslag ligt.

Artikel 3 Inventarisatie

1. Van gemeentegrond die waarneembaar onrechtmatig in gebruik is genomen, wordt een lijst samengesteld.
2. Het samenstellen van de lijst als bedoeld in het eerste lid, gebeurt op basis van:
 - a. eigen onderzoek door de gemeente;
 - b. eigen initiatief van gebruikers;
 - c. tips van derden.

Artikel 4 Prioritering

Nadat vast is komen te staan dat gemeentegrond onrechtmatig wordt gebruikt, worden, in volgorde van prioriteit afnemend, aangepakt:

- a. gevallen waardoor gevaar kan ontstaan voor personen, goederen of het verkeer;
- b. gevallen waarbij de in gebruik genomen gemeentegrond valt binnen een gebied waarin een bepaald plan of reconstructie moet worden uitgevoerd, dan wel een maatschappelijke opgave ligt;
- c. gevallen waarvan bekend is dat de gemeentegrond al gedurende een lange periode in gebruik is genomen en waar mogelijk sprake is van bezit van de gemeentegrond;
- d. gevallen waarbij een aanmerkelijke hoeveelheid gemeentegrond in gebruik is genomen;
- e. gevallen waarbij kabels en/of leidingen in de gemeentegrond aanwezig zijn;
- f. alle overige gevallen.

Artikel 5 Legalisatie van onrechtmatig grondgebruik

1. Onrechtmatig gebruik wordt beëindigd door legalisatie van dat onrechtmatige gebruik.
2. Bij legalisatie wordt de volgende procedure gehanteerd:
 - a. een gebruiker die onrechtmatig gemeentegrond in gebruik heeft, wordt aangeschreven;

- b. elk geval wordt getoetst aan de op dat moment geldende beleidsregel verkoop en verhuur reststroken;
- c. wanneer na toetsing blijkt dat de gemeentegrond kan worden verkocht en/of verhuurd, biedt de gemeente de gebruiker de gemeentegrond te koop en/of te huur aan;
- d. als naar het oordeel van de gemeente niet tot verkoop of verhuur kan worden overgegaan en er zich eveneens naar het oordeel van de gemeente bijzondere omstandigheden voordoen, kan de gemeente met de betreffende gebruiker een bruikleenovereenkomst aangaan.

Artikel 6 Beëindiging van onrechtmatig grondgebruik

1. Het onrechtmatig gebruik wordt beëindigd als:
 - a. legalisatie, na toetsing aan de op dat moment geldende beleidsregel verkoop en verhuur reststroken, niet mogelijk of wenselijk is;
 - b. legalisatie, vanuit enig ander gemeentelijk belang niet wenselijk is, dit ter beoordeling aan de gemeente.
2. Bij beëindiging wordt de volgende procedure gehanteerd:
 - a. de gebruiker wordt aangeschreven om voor een bepaalde datum en tijdstip het onrechtmatig gebruik van de gemeentegrond te beëindigen en tot ontruiming ervan over te gaan op kosten van de gebruiker;
 - b. als de gebruiker hieraan geen gehoor geeft, wordt hij voor een tweede keer aangeschreven; deze aanschrijving gaat vergezeld van een concept-dagvaarding;
 - c. als de gebruiker ook hieraan geen gehoor geeft, kan een gerechtelijke procedure worden aangespannen om te komen tot beëindiging van het onrechtmatig gebruik van de gemeentegrond en de ontruiming ervan.

Artikel 7 Bestuursrechtelijke handhaving

1. Als de gebruiker de gemeentegrond niet in overeenstemming met de voorschriften van het geldende bestemmingsplan gebruikt, kan het college te allen tijde gebruik blijven maken van zijn bevoegdheid om bestuursrechtelijk handhavend op te treden.
2. Als het college besluit bestuursrechtelijk handhaven op te treden, wordt in beginsel een last onder dwangsom opgelegd. Slechts in geval van bijzondere omstandigheden wordt (feitelijke) bestuursdwang toegepast.

Artikel 8 Intrekking oude regeling

De Beleidsregel beëindiging onrechtmatig gebruik gemeentegrond gemeente Overbetuwe 2009, zoals vastgesteld bij besluit van 28 juli 2009, wordt ingetrokken.

Artikel 9 Inwerkingtreding

De beleidsregel treedt in werking op de dag na de datum van bekendmaking.

Artikel 10 Citeertitel

Deze beleidsregel wordt aangehaald als: Beleidsregel beëindiging onrechtmatig gebruik gemeentegrond gemeente Overbetuwe 2026.

Aldus besloten op 27 januari 2026.

Namens burgemeester en wethouders,

de gemeentesecretaris

D.C. van Eeten

de burgemeester,

R.P. Hoytink-Roubos

Toelichting

Algemeen

Deze beleidsregel beschrijft de procedure van de aanpak van onrechtmatig gebruik van gemeentegrond.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Begripsbepalingen

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 2 Toepassingsbereik

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 3 Inventarisatie

De gemeente stelt de lijst samen door onderzoek te (laten) verrichten. Dit onderzoek gebeurt aan de hand van (lucht)foto's en kadastrale gegevens. Daarnaast kunnen er meldingen van onrechtmatig gebruik van gemeentegrond komen vanuit de organisatie of derden.

Artikel 4 Prioritering

Met 'maatschappelijke opgave' (sub b.) wordt bijvoorbeeld bedoeld de plaatsing van nutsvoorzieningen (transformatorhuisjes).

Met een 'lange periode van gebruik en mogelijk bezit' (sub c.) wordt in ieder geval bedoeld de periode voorafgaand aan de voltooiing van een mogelijke verjaringstermijn.

Met een 'aanmerkelijke hoeveelheid' gemeentegrond (sub d.) wordt een oppervlakte van 100 m² of meer bedoeld.

Vanuit netbeheerders is het niet wenselijk dat kabels en/of leidingen (sub e.) in grond liggen die in gebruik is bij derden zonder dat daar afspraken over zijn gemaakt. In het geval van de aanwezigheid van een gasleiding kan er sprake zijn van een gevaarlijke situatie.

Het genoemde in sub f. heeft tot gevolg dat uiteindelijk alle geconstateerde gevallen van onrechtmatig gebruik van gemeentegrond kunnen worden aangepakt. Hieronder worden dus ook de gevallen bedoeld die niet in bezit zijn genomen (maar enkel in gebruik zijn genomen) en waarvan de oppervlakte kleiner is dan 100 m², waarbij een minimum van 5 m² wordt gehanteerd.

Artikel 5 Legalisatie van onrechtmatig gebruik

Wanneer een gebruiker interesse heeft in koop (dan wel huur) van de gemeentegrond die hij onrechtmatig in gebruik heeft, vindt een toetsing plaats aan een aantal criteria waaruit de verkoopbaarheid van de gemeentegrond blijkt. Deze criteria zijn vastgelegd in een beleidsregel verkoop en verhuur reststroken die door het college is vastgesteld.

In geval dat de gemeentegrond verkocht en verhuurd kan worden, heeft verkoop de voorkeur boven verhuur.

Artikel 6 Beëindiging van onrechtmatig gebruik

Op grond van het eigendomsrecht (artikel 5:1 Burgerlijk Wetboek) van de gemeente kan de gemeente haar eigendom, te weten de grond, terugvorderen.

Wordt het gebruik beëindigd, al dan niet via een gerechtelijke procedure, dan zijn de kosten die daarmee gemoeid zijn voor de gebruiker. Dit geldt zowel voor de ontruiming van de grond als de gerechtelijke kosten.

Artikel 7 t/m 10

Deze artikelen spreken voor zich.